

Vergaderjaar 2022–2023

31 936

Luchtvaartbeleid

Nr. 1080

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juni 2023

Technologische innovatie is de sleutel tot een toekomstbestendige luchtvaart en biedt uitgelezen kansen voor de Nederlandse (luchtvaart)industrie en werkgelegenheid. Niet voor niets is de luchtvaartsector continu aan het innoveren en vernieuwen: van kleine start ups tot de gevestigde bedrijven met jarenlange ervaring – er wordt voortdurend gewerkt aan een stillere, duurzamere, veiligere en beter verbonden luchtvaart.

Door innovatie kan de negatieve impact van de luchtvaart op klimaat en leefomgeving worden verkleind en kan de luchtvaart haar «*license to operate*» in de toekomst behouden. In de *Luchtvaartnota 2020–2050* is aangekondigd dat het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) met sectorpartijen een innovatiestrategie uitwerkt om de ambities op de publieke belangen te realiseren.

Hierbij ontvangt u deze Innovatiestrategie Luchtvaart. De strategie verbindt de publieke belangen uit de luchtvaartnota aan veelbelovende innovatiemogelijkheden in vier innovatiegebieden. De strategie inventariseert lopende trajecten en nieuwe kansen voor de toekomst. Daarnaast maakt IenW in de strategie keuzes waar het ministerie wel en niet een rol neemt bij de innovatie.

Op basis van de *Global Aviation Innovation Analysis*, welke reeds eind 2022 met de Kamer is gedeeld, is onderscheid gemaakt tussen vier innovatiegebieden passend bij de ordening van de luchtvaart: luchtvaartuigen, duurzame energiedragers, luchtruim, en luchthaven en omgeving. In de Innovatiestrategie is per innovatiegebied inzichtelijk gemaakt wat de verwachte ontwikkeling is van innovaties en hoe die bijdragen aan de publieke belangen.

Ieder van de innovatiegebieden heeft een eigen focus op specifieke technologieën en onderdelen van het luchtvaart innovatie ecosysteem. Per innovatiegebied is een stip op de horizon gekozen en wordt aange-

geven welke innovaties ons bij die stip brengen. Vervolgens wordt besproken welke rol lenW aanneemt om deze innovaties te ondersteunen en om eventuele barrières weg te nemen. De rol van lenW kan vier vormen aannemen: initiërend, samenwerkend, kaderstellend of reactief. Per innovatiegebied kan de focus op een rol verschillen. Zo heeft lenW in het innovatiegebied Luchtvaartuigen de focus op een initiërende rol door bijvoorbeeld te investeren in nieuwe technologie en demonstratiemodellen om waterstofaandrijving mogelijk te maken via het programma Luchtvaart in Transitie. Terwijl op het innovatiegebied luchtruim lenW een meer kaderstellende rol heeft als eigenaar van het luchtruim. Op basis van de gekozen stip op de horizon en rol van lenW zijn de meest relevante (beleids)initiatieven geselecteerd die bijdragen aan het realiseren van de gewenste innovatie. Tot slot is er een aanpak uitgewerkt voor de monitoring en sturing.

De strategie is opgesteld met inbreng en inzet van luchtvaartmaatschappijen, vliegvelden, kennisinstellingen, maatschappelijke partijen en andere ministeries. Ook toeleveranciers en start ups hebben actief bijgedragen aan de totstandkoming. Een klankbordgroep heeft meegedacht en gereflecteerd op het totaal. lenW is dankbaar voor de inzet van al deze partijen. Het is namelijk de sector waar uiteindelijk innovaties plaatsvinden. Met inzet van de sector en de andere partijen tezamen kunnen de innovaties uit de Innovatiestrategie worden gerealiseerd. Zo versterken en vernieuwen we de luchtvaart.

Uiteraard kan niet alles via innovatie worden bereikt. Al het beleid uit de Luchtvaartnota is nodig om de doelen uit de nota te realiseren. Deze Innovatiestrategie richt zich uitsluitend op de bijdrage die innovatie daaraan kan leveren.

Uitvoering, sturing en monitoring

Om de doelen uit deze strategie te behalen, worden de geselecteerde initiatieven de komende jaren tot uitvoering gebracht via een programmatische aanpak bestaande uit roadmaps per innovatiegebied en een overkoepelend programmaplan. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij reeds bestaande trajecten met in achtneming van de respectievelijke rol en bevoegdheden van de betrokken departementen.

Door het inrichten van een plan-do-check-act cyclus kunnen de verschillende betrokken partijen gericht samenwerken aan de uitvoering. lenW draagt bij in de coördinatie van deze samenwerking en het stellen van de juiste kaders en het creëren van incentives voor de innovatie van de Nederlandse luchtvaartsector.

Vanwege de lange tijdshorizon voor innovatie zal de strategie tussentijds worden aangepast aan actuele ontwikkelingen. Het monitoren en bijsturen van de innovatiestrategie als geheel verloopt daarom in de *Innovatiemonitor Luchtvaart* via een vierjaarlijkse cyclus. Zo kan de innovatiestrategie worden herijkt op basis van de laatste technologische inzichten en beleidsmatige ontwikkelingen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J Harbers